

ERDELYI MAGYAROK

Felolós szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac(ter) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej

IV évfolyam 142 sz.

1935. MAJUS 24

Csütörtök

Németország egyetlen konferencián sem vesz részt

— mondotta Hitler a keddi esti birodalmi gyűlésen

Két és fél órán át beszélt a „Führer” és kijelentette, hogy Németország csak akkor tér vissza a Népszövetségbe, ha egyenjogúságát elismerik

Berlin, május 22.

Kedden este nyolc órakor ült össze a német birodalmi gyűlés, amelynek egyedüli tárgya Hitler hetek óta nagy érdeklődéssel és izgalommal várt beszéde volt. Amilyen érdeklődés előzte meg ezt a beszédet, annyira nem hozott semmi újat és főleg semmi megnyugtatót. A Führer ezuttal nem állította azt mondani, hogy a német horogkeresztes rendszer — demokratikus. Ezt

a „feltevést” arra alapította, hogy a nemzeti szocialista kormányzatra harmincnyolcmillió német adta szavaztát, tehát a horogkeresztes uralom valóban a nép „akaratából” kormányoz.

Hitler tegnap esti beszéde két és fél órán át tartott. A kancellár 8 órakor kezdett beszélni és fél 11 órakor fejezte be expozéját.

„Németország nem akar másokért vérezní”

Ezután történelmi visszapillantást vett a multra a Führer és a szokásos dicsőretekkel halmazta el önmagát és kormányzatát. Kijelentette hogy Németország félretette a gyávaságot azzal, hogy el távolította az idegen elemeket.

Majd a külpolitikára tért át és hangoztatta, hogy

Németország nem akar háborút. Egyetlen nép sem kívánja a háborút — mondotta — és Németország is békét akar.

Kijelentette hogy Franciaországgal szemben nincs több területi követelése Németországnak. Hangoztatta, hogy manapság sokat beszélnek kollektív békéről és együttműködésről, de mindedig nem mondták meg, hogy a voltaképen mi az?

— Az első főkövetelmény — mondotta Hitler — a megengedezéses béke és ha mindenki leszerelt volna úgy mindenki biztonságban is lenne. Amíg azonban Németország borzalmas mennyiségű fegyvereket semmisített meg és egészen a pénzügyi összeomlásig vitte a leszerelést addig más államok nem szereltek le, sőt még inkább felfegyverkeztek, holott a fegyvertelen Németország nem lehetett veszélyes senki számára sem.

— Németország — folytatta beszédét — csak akkor határozta el az általános védkötelezettség bevezetését amikor

Franciaország elrendelte a katonai szolgálati időnk két évre való felemelését és kilencszázezer embernek állandóan fegyverbentartását.

— Kijelentem — mondotta Hitler — hogy Németország semmiféle olyan konferencián részt nem vesz, amelynek programját rájuk akarják erőszakolni. A sok biztonsági szerződés semmi egyébre nem jó, mint

felkészülni a háborúra. Kijelentem, — hogy idegen érdekekért egyetlen német férfi vérért sem adjuk. Németország jó viszonyban akar élni szomszédaival, de egy keleti konfliktus esetén nem akar másokért vérezní.

Végül kijelentette, hogy ha Németországra mégis rákényszerítik a háborút, úgy teljes erejével védekezni fog.

Beszéde végén 13 pontból álló nyilatkozatban fektette le Németország állásfoglalását. Többek között kijelentette, hogy

Németország csak akkor tér vissza a

Népszövetségbe, ha biztosítják teljes egyenjogúságát.

A német birodalom csatlakozik a kollektív béke biztosításához és hajlandó megállapodni a háborút lokalizáló egyezményekben. A locarnoi paktum kibővítésére — hajlandó légi egyezményt kötni, mely kizárja a bombavető repülőgépek gyártását és ugyanekkor arra is hajlandó, hogy lemondjon a támadó fegyverek gyártásáról. Itt Hitler azt a különös megállapítást tette, hogy a francia határvédelmi erődtítmények is támadó felszerelések minősítendők, mert lőtávolságuk nagyobb, mint a védelmi berendezések lőtávolsága.

Végül Hitler azzal zárta beszédét, hogy hinni kell a béke fenntartásának lehetőségében

s ahogy Németországban lehetővé vált a háborús uszítók elhallgattatása, úgy a többi országokban is meg kell találni a felelőtlen uszítók működésének meggátolására való eszközöket.

A beszéd után Göring biztosította Hitler a német nép bizalmáról, majd a Reichstag ülését bezártnak nyilvánította.

Az angol sajtó bizik Hitler békeszándékában. Ausztriában rossz hatást váltott ki a Führer beszéde

A ma reggeli német lapok általánosságban azt írják, hogy

Hitler tegnapi beszéde után egy állam sem vonhatja kétségbe a németek jóakarátát

és nem kockáztathatja meg azt az állítást, hogy Németország nem járult hozzá a béke fenntartásához.

Az angol lapok is vezető helyen foglalkoznak a beszéddel és a Daily Herald azt ajánlja, hogy Hitler beszédét vizsgálják meg gondosan.

A News Chronicle szerint, más arcúlatok lenné Európának, ha megvalósítanák Hitler javaslatait. A kancellár ajánlata tisztességes.

A Daily Telegraph így ír: Noha Hitler beszéde sok részben homályos és titokza-

tos volt, mégis a béke szándéka nyilvánvaló.

Az angol főhivatalos megcáfolja egyébként azt a hírt, hogy Hitler beszéde után tanácskozássra ültek össze az angol miniszterek. Csúpan annyi történt, hogy a miniszterek külön-külön megbeszélést tartottak.

A jelen pillanatban az érdeklődés Baldwin alsóházi nyilatkozata felé fordul, melynek megszövegezése a rendes heti minisztertanácsra háru. Bécsi jelentés szerint Ausztriában rossz véleményt váltott ki Hitler beszéde és a lapok támadják a kancellárt azért a kijelentésért, hogy az osztrák kormány nem a népi bizalom birtokosa. Különösen a Tag című lap intéz éles támadást Hitler ellen.

A 333 nyereményes tombola 12. száma

Péntek estig fogadjuk el az autó-tombola szelvényeit

Vasárnapi számunkban közöljük az első sorsolás eredményét

Közeledik autótombolánk sorso ása és ezzel egyidejűleg eddig még nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg olvasóink körében a sorsolás iránt. Miután vidéki olvasóink részéről több oldalról olyan irányú kérések futottak be hozzánk, hogy a szelvények beküldésének határidejét hosszabbítsuk meg, kiadóhivatalunk elegett tett ennek az óhajnak és ezuttal közöljük, hogy a tombolára való jelentkezés határidejét péntek

estig hosszabbítottunk meg. Itt kérjük fel bizományosainkat is, hogy a szelvényeket legkésőbb péntek estig juttassák el kiadóhivatalunkhoz, mert az első sorsolást szombaton délelőtt tartjuk meg és vasárnapi számunkban már közöljük is az első ötven nyercsámot.

A többi nyeremények sorsolási eredményét folytatódólagosan fogjuk közölni.

Meggyilkolták a budapesti Szent Benedek rend főnökét

Rádió körözik a huszéves gyilkost

Budapest, május 22.

A magyar főváros rendőrségét páratlan gyilkosság ügye foglalkoztatja. Tegnap este meggyilkolták a budapesti Szent Benedek rend főnökét.

A gyilkosság gyanúja Lesti András tápio-sáhi 20 éves születésű házi inasra hárul, aki a jelen pillanatban szökésben van és rádió útján körözik. A gyilkosság minden

valószínűség szerint este hét órakor történhetett és azért nem fedezték fel korábban, mert a szerzetesek azt hitték, hogy a rendfőnök banketten van. Csak ma reggel tünt fel aztán, hogy a főnök nem vesz részt a reggeli misén. Keresésére indultak és így fedezték fel a gyilkosságot. A gyilkos egy nehéz tárggyal fejbe sújtotta áldozatát, s az már az első ütéstől kiszenvedett.

Lemond a csehszlovák kormány

Prága, május 22.

A cseh választási eredmények következtében a kormányban nagyobb átalakítások várhatók. A Heinlein féle német párt nem léphet be a kormányba

mert ezt az ellentétek kizárják s így a szociáldemokratákkal kell a kormánynak szövetkezni. A hét végén a jelenlegi kormány benyújtja lemondását és Malypetr elnöke alatt ujjaalakul.

Május 26-án

Ismét külföldre utazik Dinu Bratianu

Bucuresti, május 22.

Dinu Bratianu kijelentette, hogy a közeljövőben ismét külföldre utazik. A liberális párt elnöke május 25-én indul újra külföldre, hogy folytassa félbeszakított kura-ját. Dinu Bratianu még mindig nem találkoztott Tatarescu miniszterelnökkel.

A Curentul további kormányátalakítást jósol. Szerinte Juca kap tárcát. Valószínűleg ő lesz a közegészségügyi miniszter.

Bucuresti május 22.

Egyes lapok azt a hirt közölték, hogy Tatarescu miniszterelnök összehívta a kormány gazdasági bizottságát rendkívüli tanácsülésre. Ezt a hirt most cáfolják. Tatarescu szintén nyilatkozott ebben a kérdésben és kijelentette, hogy rendkívüli ülés összehívására semmi szükség sincs, mert a gazdasági bizottság nagyon jól meg van szervezve.

Elfojtották a kitörni készülő portugál forradalmat

Lisabon, május 22.

Portugália — mint utólag kiderült — forradalom küszöbén állt. A forradalmat az utolsó pillanatban elárulták s így a kormánynak még ideje maradt katonai csapatokat rendelni a veszélyeztetett pontokra.

Mint a portugál belügyminiszter kijelentette, a forradalmat megrögzött lázadók készítették elő elő s annak 10 órákor este kellett volna kitörni.

A katonaság megjelenése azonban keresztül huzta a lázadók számításait.

Három munkás megfulladt a bucurestii földalatti csatornában

Bucuresti, május 22.

Kedd reggel 12 munkás hatolt be a földalatti csatornába, hogy nagyobb munkát végezzen. Estig dolgoztak és este a főbejáraton kijöttek, melynek nyílását egy kétszáz kilogramos vasdarabbal zárták el.

Csak amikor kint voltak, vették észre, hogy három munkás a csatornába maradt. Azonnal tűzoltók szálltak le gázalarchan s az egyik mellék csatornában meg is találták a munkások holttestét. A szernesétlen embereket a csatorna gázok ölték meg.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részvehet a 333 nyere-ményes tombolán

1935 május hó.

Ileana főhercegnőnek leánygyermek született

Bécs, május 22.

Már régebben jelentettük, hogy Ileana hercegasszony, Habsburg Antal főherceg felesége anyai örömei előtt áll. Tegnap a főhercegasszony egészséges leány-gyermeknek adott életet.

1200 halottja van az indiai kolerajárványnak

Bombay, május 22.

Észak Indiában rettenetes kolera járvány pusztít. A járványnak eddig 1200 halos áldozata van.

Repülőteret létesítenek Oradeán

Oradea, május 22.

A cseh-orsz légierezményt a múlt héten írták alá Moszkvában, amelynek értelmében a két ország között Magyarország és Románián keresztül megindul a légi forgalom. A Románián keresztül repülő gépek Bucurestiben, Clujon és Oradeán fognak leszállani. Evégből Oradeán repülőteret létesítenek amelyre már meg is tartották az első terepszemlét.

— Ha még nem volt eddig, úgy okvetlen keresse fel, amíg nem késő az Erdély-szerte híres és népszerű Miss Elisabeth grafológus-jósnót, kiről mindenfelé a legnagyobb elismeréssel és csodálattal beszélnek az emberek. A kiváló jósnő aki tudományosan alapon dolgozik, igazi nagy tehetsége révén rövid ittléte óta valósággal meghódította városunk közönségét a mindenben találó jóslásaival, melyek közül igen sok szóról-szóra bevált eddig is. Soha ilyen alkalom nem lesz, mint amilyen most kínálkozik Rövid ideig fogad: Oradea strada Nicolae Jorga 5. alatti szalónjában. Taxa 30 lej.

Felakasztotta magát egy tincai asszony

Oradea, május 22.

A tileagdi csendőrség jelentése szerint Luca Mihályné tincai asszony felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. Az ügyészség megadta a temtési engedélyt.

Tizennyolcéves cluji fiatalember holtteste a Sebes Körösben

Oradea, május 22.

A cheresigi csendőrség jelentése az ügyészségnek, hogy a Sebes Körösből kifogták Mészáros Sándor cluji illetőségű 18 éves fiatalember holttestét. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, hogy a halál oka megállapítható legyen.

Időjárás

Élénkebb keleti, délkeleti szél, változó felhőzet, néhány helyen, inkább csak délnyugaton eső, vagy zivatar lehetséges. A hőmérséklet kissé emelkedik.

REGÉNY

KALANDOS SZERELEM

26

Majd tompa zuhanás zaja... Egy második gong is megszólalt valahol...

Georgina halálsápadt lett.

— Mi a csudát jelent ez a láрма? — kérdezte Aimée.

— Ez... ez... — hebegett Georgina zivére szorított kézzel. — ez Lady Erythea riasztókészüléke amit betörés esetére szereltett föl. Tele van a ház mindenféle csengővel...

Félperc múlva az egész kastély zsibongott. Ajtócsapódás, izgatott kiáltozás hallatszott mindennűnen, lenn, a földszinten rekedt hang rikácsolt. Gyors, futó lábak nesze, visszhangzot a folyosón. Valamelyik "as ordított..."

Aimée és Georgina nyitott szájjal bámultak egymásra.

— Ki kell innen jutnom... úgy látszik észrevették, hogy idegen van a házban — suttogta Aimée gyorsan és máris szaladt az ablak felé. De ebben a pillanatban harsány kiáltás hallatszott:

Világos az egyik ablak az első emeleten!... Világos az első emeleten egy ablak!

Aimée az ágyhoz ugrott és lekattintotta kis villanylámpáját. Aztán újra az ablakhoz sietett és lenézett, de be kellett látnia, hogy lehetetlen a lejutás. Ketten vagy hárman álltak odalent az erkély alatt és autólámpával világították sorra az ablakokat a házban. Gyorsan visszahőkölt, aztán néhány pillanatig tétován állt ott. — Georgina félhalottan kuporgott az ágyon.

Az ajtón dörömböltek.

— Kisasszony, kisasszony, kérem! — hangzott egy izgatott, elfulladt hang. — Aludni tetszik?... Tolvajok vannak a házban!... Ellopták a méltóságos asszony ékszereit! Tessék zárva tartani az ajtót, — mindjárt feljön a méltóságos asszony a kisasszonyhoz és üzeni, hogy addig ne tessék kijönni...

Aztán hallották, amint a szobaleány gyorsan visszafut a lépcsőn.

— Még csak ez kell! — fujt nagyot Aimée. — Ha a néni itt talál...

Gyorsan kinyitotta a folyosóra nyíló ajtót.

— Aimée — lehelte Georgina reszketve. — Aimée kérlek, ne...

— Tudhatod, hogy nem maradhatok itt! El kell mennem!

Gyorsan letekintett a lépcsőn. Az ut tisztának látszott. Hihetetlen gyorsasággal szaladt lefelé, de a földszinten magas, tulvilági jelenséghez hasonló méltóságteljes alak közeledett feléje fehér hálóköntösben, égő gyertyával. Lady Erythea.

Aimée úgy torpant meg, mint az üdözött nyúl.

— Fogjátok el azt az asszonyt! — harsogta Lady Erythea. — Fogjátok el!

Aimée futott, ahogy tőle télt. Abban a pillanatban ért a földszintre, mikor Mr. Alexander Lambe előrohant a sötétségből, pizsamája fölött házikabáttal.

— Álljon meg! — kiabálta parancsoló hangon. És feléje nyúlt.

Aimée kétségbeesésében mellbe lökte két kézzel. Mr. Lambe két sarka alól kiszaladt a föld. Leült a csuszós kőpadlón.

A menekülő már a kapu felé száguldott, hármassával vette a lépcsőfokokat. Az alsó előcsarnokban az inas állt, kopasz, kerek feje szinte világított a félhomályban. Mikor észrevette a közeledő szökevényt, előre ugrott. Aimée későn próbált elkanyarodni: az inas megragadta a szoknyája szélét.

(Folytatjuk.)

Csempészés miatt letartóztattak egy oradeai kereskedőt Satu-Maren

Ölven kilogramm selyemkendőt találtak a kereskedő autójában

Satu-Mare, május 22.

A livadai csendőrség háromhetes tüzetes megfigyelés után őrizetbe vette az Oradea 731 rendszámú autót és gazdáját Rudolf István kereskedőt és az autójában 50 kilogramm selyemkendőt találtak.

Rudolf István oradeai kereskedőt a satu-marei vámhatóságok megbízásából három hét óta figyeli a csendőrség, hogy láthatólag cél nélkül naponta megteszi az utat Satu-Mare és Sighet között. Amikor a csend

őrség Rudolf Istvánt őrizetbe vette az oradeai kereskedő azt vallotta, hogy a selyemkendőket a menyasszonyának viszi és legális úton hozta be az országba. Ezt azonban nem tudta kellőképpen igazolni amiért is behozták a satu-marei ügyészséghez, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. Az ügyészség utasítására a csendőrség most az irányban nyomoz, hogy a satu-marei csempészvilág ismert alakjai közül melyik állott összeköttetésben Rudolfal.

SPORT

Cao (Nac)-Universitatea 3:1 (1:1)

Bucuresti, május 22.

Kedden este játszották le Bucurestiben, mintegy hétezer néző jelenlétében a nagy érdeklődéssel várt Cao—U. mérkőzést Bucurestiben az Onef stadionban. A mérkőzést nagy érdeklődés előzte meg mindenki feszült kíváncsisággal várta, hogy az oradeai csapatnak sikerül — megismételnie győzelmét az egyetemi csapattal szemben. Oradea sporttársadalma büszke lehet csapatára, amennyiben a nehéz feladat győnyörű játékkal bravurosan sikerült.

Xifando bíró sipjelére tapogatózó játék indul meg mindkét részből, de a Cao (Nac) mihamarabb magára talál és szemképrázató játékkal ejti csodálatba a nagyszámú közönséget. Itt-ott az Universitatea is támad és támadásai mindenkor veszélyt jelentenek. Eredményt a 20 perc hoz, amikor egy U. támadásból Chirouu felszabadít. — Kocsis kapja a labdát aki lefut vele és kicselezve a clujiak egész védelmét, hatalmas

bombát küld kapura, amely a hálóban köt ki (1:0). Nem sokáig örül a vezetésnek a Cao (Nac), mert a harmincadik percben a magára talált U. szabadrugásból Giurgiu révén egyenlít (1:1).

Ujrakezdés után Rónai foglalja el a center posztját a Cao (Nac) csatársorában. Változatos mezőnyjáték, puhatolózás mindkét részből, majd lassu Cao (Nac) főlény alakul ki, amely a 15. percben meghozza az eredményt. Moskó a kornervonalról centerre, a labdát Kovács kapja, aki Rónaynak passzol és Rónai a régi stílusra emlékeztető lövéssel ismét megszerzi a vezetést csapata számára (2:1). A Cao most már valószínűleg kapuja elé szegezi ellenfelét és a 30 percben Moskó centerezéséből ismét Rónai góloz (3:1). Még néhány szép Cao (Nac) akció és vége a mérkőzésnek.

A szép számban egybegyűlt közönség lelkesen ünnepelte a kitűnően játszó oradeai együttest.

Legyőzte a Chinezul (Kinizsi) a Ripensiát

Chinezul-Ripensia 3:2 (1:0)

Timisoara május 22.

A timisoarai örökderbi, a Ripensia és Chinezul (Kinizsi) találkozója nagy meglepetésre a proficsapat vereségével — és még hozzá megérdemelt vereségével — végződött. Bár a mérkőzés első félidejének javarésze nyomasztó Ripensia főlény jegyében telik el, de a csatársor gólképtelensége miatt az eredmény késik. Végül a 36 percben sikerül megszerezni a vezetést. — Chinezulnak, Gruin révén (1:0). A félidő eredménye már nem is változik.

A második félidő 3. percében 11-es révén a Chinezul újabb gólt ér el, amire két perc múlva Schwartz gólja felel (2:1). A Chinezul újból támad és Bajusz nemsokára 3:1-re javítja fel az eredményt. A Chinezul most már csak védelemre rendezkedik be, de Dobay révén a Ripensia mégis vigaszgólhoz jut és így az eredmény 3:2 a Chinezul javára.

Vasárnapi program a Nemzeti Bajnokság A. csoportjában

Oradea, május 22.

Vasárnap teljes forduló lesz a Nemzeti Bajnokság A) csoportjában. A Cao (Nac) Clujon játszik a Romania ellen és a mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg. Bár a Cao győzelme biztosítottnak látszik, — meglepetések sohasem lehetnek kizárva. Éppen ezért az oradeaiak nagyban készülődnek a cluji mérkőzésre, amely előreláthatólag érdekes, izgalmas sportot ígér.

A második oradeai A) divíziós csapat, a Crisana Timisoarán áll ki vasárnap nehézerőpróbát, amennyiben a Ripensia lesz az ellenfele. Jólásokba bocsátkozni igen nehéz, mert a Timisoaraiak mostanában elég gyengén szerepelnek, míg a Crisana gondos tréninggel készül a mérkőzésre. Papir-

forma szerint a mérkőzés minimális gólaránnyal a Ripensia javára áll, bár a Crisana nagyban fogadkozik, hogy hazahozza Timisoaráról az értékes két pontot.

Az Universitatea Bucurestiben játszik az Unirea Tricolor ellen. A mérkőzés favoritja a cluji csapat.

Aradon a Gloria mérkőzik a Chinezulla (Kinizsivel). A timisoaraiak győzelme — különösen a tegnapi szép szereplés után — kétséges sem lehet.

A másik aradi csapat, az AMEFA (AMTE) Bucurestiben játszik a Venus ellen és ugyancsak Bucurestiben kerül lejátszásra a két helyi csapat, a Juventus és Cfr közötti mérkőzés.

Csütörtökön hazaérkezik a fokföldi repülőraj

Telefonbeszélgetés Bucuresti és Kairó között -- Londonon keresztül

Bucuresti május 22.

Tegnap sikerült először telefonbeszélgetést folytatni fokföldi román repülőrajjal, amely mint ismeretes jelenleg Kairóban tartózkodik. A telefonbeszélgetés alkalmával, amelyet Londonon keresztül folytattak le, a pilóták beszámoltak arról, hogy a repülés

szenzációs sikerrel járt és minden remény meg van arra, hogy csütörtökön Bucurestiben lesznek. Bejelentette a repülőexpedíció vezetője, hogy Stenger mechanikus, aki maláriában megbetegedett teljesen egészséges és ő is megérkezik a rajjal Bucurestibe.

Kisantant-körútra indul a galatii légiraj két egysége

Galati, május 22.

A hadügy és a repülésügyi minisztérium megengedte hogy a galatii repülőflotta két egysége Csehországba és Jugoszláviába újabb repülést tegyen. Ezek szerint az egyik flotta Galati, Cluj, Kattowice, Prá-

ga utiránnyal repül Csehországba, míg a másik flotta Jugoszláviát fogja körül repülni. Ennek a két repülőteljesítménynek még az is célja hogy visszaadják azt a repülőlátogatást, amelyet a jugoszláv és a cseh repülők tettek.

Mégis megvalósul a gabonamonopolium?

Kétmilliárd lej szükséges az ideai buzatermés összevásárlásához

Ötvenezer vagon buzára számít az idén a földművelésügyi minisztérium

Bucuresti, május 22.

A földművelésügyi minisztériumban tanácskozás folyt az új buzatermés értékesítéséről és a tárgyaló bizottság az alábbi megoldási terveket terjeszti a kormány elé: 1. Buzamonopolium bevezetése. 2. Export prémium a malmok és a pékek által fizetendő

taksákból. 3. A buzakormánybiztosság útján leendő buzaösszevásárlás az árak fenntartása útján leendő buzaösszevásárlás az árak fenntartása céljából. Ez utóbbi vagy a monopolium megvalósítása két milliárd lej igényel ha ötvenezer vagon lesz az ideai buzatermés.

Az öröksegi miatt

Félig agyonverte sógorát egy gazdálkodó

Alba-Iulia, május 22.

Sebesel községben. Stancu Nicolai gazdálkodó állandó veszekedésben élt unokatestvérével Zdreghia Vasile gazdálkodóval, mert Santicu nem akarta ráhagyni a vagyonát, hanem ennek leányára. Zdreghia tegnap is parázs veszekedést provokált, amely

lyek következményeképp a heves vérű ember megragadta unokatestvére nyakát és fojtogatni kezdte, majd felragadt egy fejszét és több ütést mért a magával tehetetlen ember fejére. Stancu súlyos sérüléssel szállították kórházba míg unokatestvérét letartóztatták.

Pilsudszky utolsó útja

A halott marsall koporsóját kézen viszik a Mokotow-repülőtér felé, ahonnan örök nyugalomra helyezték.

Pius pápa a katolikusokkal való együttműködésre hívta fel az anglikán egyházat

Vatikánváros, május 22.

Erdekes táviratról emlékezik meg az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja. A lap szerint Morus Tamás és Fisher, a két nagy angol politikus és vértanu szentté avatása alkalmából XI-ik Piusz pápa átiratot intézett az anglikán egyházhoz, amelyben felszólította az anglikánokat, hogy térjenek vissza a katolikus egyház kebelébe. A pápai átirat kiemeli, hogy a két vallás között tulajdonképpen semmi különbség sincs és nagyban erősítene a kereszténységet ha a két hatalmas egyház együttműködne.

Gyermektragédia Jiboun

Cluj május 22.

Halálos szerencsétlenség érte Jibou Salaj-megyei községben Duma Joan nyolc éves fiúcskát. A kisfiú át akart menni a Szamoson egy kompon. A vizes gerendákon azonban megcsúszott és beleesett a vízbe, ahol megfulladt. A gyermek holttestét még nem találták meg.

Feleséggyilkosság Buzauban

Buzau, május 22.

Marculescu Gheorghe buzaui munkás itt állapothoz jött haza a korcsmából. A részeg ember összeszólalkozott feleségével és hirtelen támadt indulatában felkapta botját és úgy elverte feleségét, hogy azt súlyos belső és külső sérülésekkel szállították kórházba. Az asszonyt azonnal operálni kellett, mert a brutális férj az egyik veséjét szakította le feleségének. Az asszony állapota életveszélyes. A brutális férjet a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Kereskedők, Iparosok

részére előírt üzleti könyvek minden nagyságban kaphatók

Pásztor Ede

papíráruházában, Piața Mihai V. azul

RÁDIÓMŰSOR

PENTEK

Bucuresti: 13.03: Gramofon 14.45: Gramofon 18: Rádiózenekar 19.05: Mozart: Kvintett, es-dur zongorára s fuvóshangszerekre 20.20: Szimfonikus keringők gramofonon 19.15: Szimfonikus hangverseny 23.15: Könnyű lemezek.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 13.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05: Beer Olga énekel, Dömötör Tibor hegerül 14.20: Időjelzés. 14.30: A 2. honvédgyalogezred zenekara 15: Hírek 17.10: Diákféltő 17.45: Kovács Imre előadása 17.50: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Dobsa László dr előadása 18.35: Váczi Gyula klarinétoszik 19: Sportközlemények 19.55: Zágon István vidám csevegése 20.05: Az Operaház előadásának közvetítése Don Juan 21.05: Hírek 23.45: Időjárásjelentés 23.50: Cigányzene 24.30: Hanglemezek 1.05: Hírek.

Az „Erdélyi Magyarság” utazási osztálya

Jön a nyár, küszöbön a nyári szünidő, az utazás-nyaralás szezonja. Lapunk kiadóhivatala feladatai közé sorozza a közönségnek nyaralását is minél olcsóbbá és kényelmesebbé tenni.

Sok fáradság és utánjárás után, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mai nappal megnyitjuk

utazási osztályunkat

amely összeköttetésben a legtekintélyesebb utazási irodákkal,

bel és külföldi utazásokat

a legmesszebbmenő könnyítésekkel teszi lehetővé.

Utazási osztályunk, amely minden időben díjtalanul, a legbővebb felvilágosításokkal szolgál olvasóinknak, egymásután különféle társasutazásokat rendez, amelyek legpontosabban vannak előkészítve és a legteljesebb kényelmet és kiszolgálást biztosítják.

Teljesen egyedülálló előnyt tudunk nyújtani azon olvasóinknak, akik csehországi fürdőbe készülnek. A Banca Nationala-val kötött megállapodásunk értelmében ugyanis a cseh fürdőkhez

hivatalos kurzuson adunk megfelelő cseh koronát.

További kedvezményünk az, hogy a cseh fürdőkbe az utazás a nyár folyamán

bármikor és egyénenként

történhetik, senki sincs kötve időhöz és társasághoz s a kura tetszés szerint időre osztható be.

Utazási osztályunk ez idő szerint a következő utazásokat készíti elő a legkedvezőbb feltételek mellett:

Brüsszel. Világkiállítás-hoz társasutazás.

Karlsbad

Marienbad

Teplitz fürdőkbe nyaralás,

Constanța

Carmen Sylva

Herculesfürdő

Konstantinápoly

Budapest-Bécs társasutazás

Legközelebbi számainkban részletes adatokat közlünk.

Olvassa mindenki saját érdekében utazási osztályunk közleményeit.

Junius 12-re halasztották a kisantant idegenforgalmi konferenciáját

Ekkor döntenek a vizumkényszer eltörlése ügyében

Bucuresti május 22.

Mint már megírtuk, hogy a kisantant február 29-án megtartott konferenciáján elhatározták, hogy május 20-án Bucurestiben turisztikai konferenciát hívnak egybe, amelyen megbeszélnek a három ország turisz-

tikai és klimatikus propaganda eszközeit. Tekintettel arra, hogy közbejött akadályok miatt úgy a jugoszláv, mint a cseh kormány lemondották ezt a konferenciát, így az értekezletet, csak junius 12-én tartják meg szintén Bucurestiben.

Több helyen szünetel a vasúti forgalom az árvizek miatt

Cluj, május 22.

Az Erdély felett végig vonult itélet idő nemcsak a vetésben, hanem a közlekedési utakban is súlyos károkat okozott. Ideérkező telefonjelentés szerint Simleu-Silvaniei és Satu-Mare, Salaj közötti vasutvonalat az eső elmosta, úgy hogy az utasok csak átszállással közlekedhetnek ezen a vasutvonalon. Ugyancsak megszakadt a

vasúti összeköttetés Turda és Arad között. Elmosta a vasúti töltést a viz Suseni és Bège állomások között is. A Vánatori és Odorheiu közötti vasutvonalat, amelyet csak most állítottak helyre, az árvíz ismét elmosta. A veszélyeztetett helyeken állandó munkáscsoport dolgozik, hogy a rendes vasúti forgalmat helyreállítsa.

Lettország ünnepli függetlenségét

Lettország fényes keretek között ünnepelte meg függetlenségének évfordulóját. Képünkön a Riga fő-utcáján felvonuló ünnepi menet látható.

Felfedeztek Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ősvadonban olyan gyógy-növényt fedeztek fel egy tudós, amelynek kivonata 10-15 éves gyomor, bél és epe-bajokat rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát „Gastro D”-nek hívják és a külföldi tudós professzorok csodás eredményeket értek el vele, mert a gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg s ezáltal az egész emberi szervezetben a sejtélet újjáéled és egy egészséges, normális állapot áll be.

A „Gastro D” megszünteti a legnagyobb gyomor és bélgörcsöket, gyomorférgést, felfúvódást, szívtáji nyomásokat, makacs székrekedést, az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, továbbá a gyomor és bélfekélyeket.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, mely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyít, melyeket diagnosztikálni sem tudtak.

E gyógyszer képviselőjét sikerült Császár Ernő bucarestii gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124) megszerezni. Ára 103 lej, vidékre utánvétellel is küldi, 20 lej költség fel-számításával.

Nagyszabású június 8-i ünnepségek Oradeán

Oradea, május 22.

A restauráció évfordulóján, június 8-án Oradeán is nagyszabású ünnepségeket rendeznek, amelyek sporteseményekkel lesznek tarkítva. A divízió repülőmétinget fog rendezni, amelynek jövedelmét a repülőtér megépítésére fogják fordítani.

1 kg, grizes liszt 7 50, 10 deka finom pergett kávé 14 lei, 1 rud Franck kávé 4 lei, hordós káposzta apró 4 lei

Millye fűszerüzletében
Oradea, Str. General Holban 14.

A fehéroroszok volt vezére -- a fehéroroszok ellen

Páris, május 22.

Denikin tábornok, a fehér-oroszok volt főparancsnoka, akit a szovjet-hadbirozság távollétében halálra ítélt, igen érdekes nyilatkozatot tett a Petit Journal munkatársának. A tábornok foglalkozott az Oroszországból emigrált oroszok politikájával. Igen csodálkozott azon, hogy azok az országok, amelyek a szovjettel szerződést kötöttek, mint amilyen Franciaország is, menedéket adnak a fehéroroszoknak. A tábornok kívánja, hogy ezek az államok utasítsák ki a nem szovjet-oroszokat, mert ezek másként veszélyesek lehetnek arra az országra nézve.

Érthetetlen a nyilatkozat azért, mert ezen az alapon Denikinnek is távoznia kellene Franciaországból.

Tisztújító közgyűlést tartott a Magyar Párt mediási tagozata

Medias, május 22.

A Magyar Párt vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés folyó ügyekkel foglalkozott. Tudomásul vették, hogy Nagy Sándor, a Magyar Párt helyi tagozatának elnöke, akit alpolgármesterré választottak meg, lemondott elnöki tisztségéről. A közgyűlés elhatározta, hogy az elnöki tisztelet nem töltik be, hanem egy háromtagú bizottság fogja vezetni az ügyeket. A bizottság tagjai: Bende Béla unitárius lelkész. Székely József iparos és Kiss Gyula vasesztérgályos. Ügyvezető elnök lett Grész Ferenc üveggyári tisztviselő, pénztárossá pedig Osiki Istvánt választották meg.

Kiosztották a Népszövetség tagjai között Jugoszlávia választ a magyar emlékiratra

Genfből jelentik: Mivel a magyar-jugoszláv ellentéték ügye már a legközelebbi ülésen tárgyalásra kerül, kedden kiosztották a jugoszláv kormány a magyar válaszközlésre tett észrevételeit. A jugoszláv beadvány polemizál a magyar válaszirattal közléseivel és hosszasan kitér a magyar

országi idegenellenőrzés és utlevélrendszer vélt hiányosságaira, továbbá hivatkozik Eden lord egyik kijelentésére, jelezve, hogy ezzel a beadvánnyal módot akar adni Edennek a megoldást hozó javaslat előterjesztésére.

Ujabb gyermekgyilkosság Oradeán

Tegnap délből értesítették a rendőrséget, hogy a jéggyár mellett gyermek-holttestet találtak. A rendőrség részéről Cherebetiu Ciprian a büntügyi osztály főnöke és dr. Ciupa Lazar tiszti orvos szállottak ki a helyszínre.

Megállapították, hogy a jól fejlett, 6-7 hónapos csecsemőnek valószínűleg erőszakos módon okozták halálát. A büntügyi osztály főnökének utasítására a kis holttestet beszállították az olasz temető hullaházába, ahol ma délelőtt felboncolják.

Kivégezték Berlinben egy kommunistát

Berlinből jelentik: Berlinben tegnap kivégezték Mattern Miksa kommunistát, akit azzal vádoltak, hogy Klausa Miksa és Brode Mihály nevű társaival együtt 1931.

ben meggyilkolt két rendőrkapitányt. Klausa halálos ítéletét kegyelem folytán életfogytiglani börtönbüntetésre változtatták át, Brode pedig öngyilkos lett a fogházban.

Irtózatos zshivajban próbálja megfejtetni a bíróság a Lajos Ábrahám-ügy rejtélyét

Egyszerre beszéltek a védők és a vádlottak. -- A koronatanuról kisült, hogy hazudik. -- Ujabb tanukat hallgat ki a bíróság

Múlt héten hirt adtunk arról, hogy a Lajos Ábrahám féle betörés ügyében a bíróság két tagja nem volt egy véleményen, hanem harmas tanács újra tárgyalja az egész ügyet. A sorshuzás útján Hortopán bíró jött be harmadiknak, úgy, hogy tegnap délelőtt 12 órakor megkezdődött újból a nagy per, amelyben felvonultak ismét azoka tanuk, akik egyszer már vallomást tettek. Az ügyészi széket Neculescu ügyész foglalta el.

Igen érdekes helyzet állott fenn az öreg Simsovics József kihallgatásánál, aki azt vallotta, hogy látta, amint a kérdéses éjjel betörték Lajos Ábrahám lakásába és kirabolták.

Az ügyésznek gyanus volt Simsovics tanuvallomása azért keresztkérdések alá vette. Azt kérdezte, hogy Lajos Ábrahám fia járt-e a házban előző nap? Simsovics határozottan kijelentette, hogy igen. Azután azt kérdezte az ügyész, hogy látta-e sétálni az udvaron Lajos Ábrahám leányát. Simsovics erre is határozott igennel felelt.

Kiderült, hogy Lajos Ábrahám fia nem lakott apjánál és már hónapokkal ezelőtt nem tartózkodott otthon, míg Lajos leánya súlyos betegen feküdt.

Az ügyész erre kéri, hogy ne vegyék tekintetbe a Simsovics vallomását, mert az hamis. A bíróság mellőzi az eskü kivételét. Ezután igen érdekes párbeszéd folyt

le Simonca védő és Neculescu ügyész között. A vitába beleszólt minden érdekelt, úgy hogy valóságos szóvihar támadt.

Bevezetik Bencsik Anna tanut, akiről az a hír terjedt el, hogy önála vannak elrejtve az állítólag ellopott holmik. Az ügyész kéri, hogy ennek bizonyítására hallgassa ki a bíróság Dándé Istvánnét és Szabó Ferencnét. Kijelenti az ügyész azt is, hogy abban az esetben, ha a két tanutényleg megerősíti, hogy Bencsik Annánál vannak elrejtve a dolgok, akkor vádat emel Bencsik Anna ellen is.

Simonca védő válaszul Neculescu ügyésznek, kijelentette, hogy a teremben vannak többen akik látták, hogy Fischmann intett Dándénak, majd a fogházorral beszélve kivezettette magát a félreeső helyre, ahol megtárgyalta az ügyet a tanukkal.

A fogházor, Fischmann, Lajos Ábrahám és a teremben tartózkodó többi érdekelt egyszerre kezdenek beszélni. Leírhatatlan zshivaj támad, az elnök szava elvész a nagy zajban, úgy hogy az elnöknek erősebb rendszabályokhoz kell nyulni.

A tanukihallgatások végétől az ügyész kéri a két tanu kihallgatását és kéri, hogy rendelje el a bíróság Borodi komisszár tanukihallgatását is, aki az állítólagos betörés utáni reggelen kint volt a helyszínen, de semmiféle erőszak nyomát nem találta. Simonca ügyvéd kéri, Schwartz Jó-

zsef és Kohn Jenő kihallgatását, akik tudnak a lopásról.

A bírósághossza s tanácskozás után elrendeli Borodi komisszár, Schwartz és Kohn kihallgatását, nem rendeli el Dándé és Szabó Sándorné kihallgatását. Neculescu ügyész ez ellen semmiségi panasszal él.

A három tanu kihallgatására holnap délelőtt 9 órakor kerül sor, amikor is minden valószínűség szerint ítéletet is hoznak.

Bécsben tárgyal Oradea polgármestere a hetvenmillió kölcsönről

Mosoiu Tiberiu polgármester szerdai délelőtt a nemzetközi gyorsas Bécsbe utazott. Értesüléseink szerint egy hétig marad az osztrák fővárosban és itt a hetvenmillió kölcsön ügyében tárgyal. A polgármester ugyanis egy külföldi tőkés csoport bevonásával akarja a hetven milliót megszerezni.

Mozgósínházak műsora:

Apolló: Halálugrás a boldogságba. Főszerepben Bársony Rózsi, Halmay Tibor, Felix Bressart, Fritz Schulz.

Capitol: Lángol a Volga. Páratlan orosz sláger-film. Főszerepben Jukisinoff.

Heyman: Greta Garboval: A színes fátyol. Világ-sláger.

Omnia: Moszkvai éjszakák. Szenzációs filmremek.

APROHIRDETESEK

Rendelésből és egyes pár színes fekete és lack cipők garantált tiszta bőr anyagból páronként lej 380. Gállnál. 2542

14-15 éves fiúk jó keresettel ujság-árusításra felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Kétszobás, parkettes, fürdőszobás lakás kiadó. Strada Caragiale 10-a.

Kifutó fiut keresek azonnaira. Balázs főszerűzet. Str. Alexandri 34. 2595

Két szép uccai szoba konyha speiz kiadó június 1-re. Str. Tudor Vladimirescu 7. szám. 2611

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Lakbérszerződés

Lakóbejelentés

nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Eladók 8-as MÁV golyós cséplő 10 légkörös kazánnal, komplett felszereléssel. 90.000 lei.

8-as MÁV hátulszeielős dob gyűrűs cséplő kis szíjjakkal 36.000 lei.

Kis cséplők, traktorok purifikátorok.

20 lóerős Internationál petroleum-motor 25.000 lejért eladó. 2591

8-as, 7 légkörös Schutleworth magánjáró golyós cséplővel 85.000 lei Nagy Sándor, Oradea, Vasile Conta 23. 2591

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-nél.

Össi telepen városi vasut mellett egy magánház eladó. Str. 54. No. 2. 2615

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Jómegjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3-4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynökökkel. Cím a kiadóhivatalban.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA